

MODERNIZAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE - IMPERATIV AL GUVERNĂRII ACTUALE

SUMMARY

Vitalie VRABIE,
viceprim-ministru, ministru
al administrației publice locale al Republicii Moldova

14

Administrația publică, nr. 3, 2006

The creation of the Ministry of Local Public Administration presents a controversial process and has touched more issues of all levels; from the local authorities till the Parliament of the state; it was created when the necessity of the ministry was urgent. It's significant that it was created on the 15th anniversary of independence of the Republic of Moldova. Statehood, independence are already realized things, but they need to be developed and consolidated.

Correspondent: Stimate dom-nule viceprim-ministru, e semnificativ faptul că, on al XV-lea an al independenței Republicii Moldova a fost creat Ministerul Administrației Publice Locale. Presupune acest context istoric anumite imperative pentru instituția pe care aveți onoarea s-o conduceți?

Vitalie VRABIE: Vreau să subliniez că crearea Ministerului Administrației Publice Locale (MAPL) a fost un proces controversat și a trezit mai multe semne de întrebare la toate nivelurile: de la autoritățile publice locale până la Parlamentul țării, dar

cond necesitatea apariției acestuia a fost stringentă. Este o coincidență că această structură a administrației publice centrale a fost instituită on al XV-lea an de independență a Republicii Moldova, dar acest context istoric impune unele imperative pentru noi. Statalitatea, independența sunt lucruri deja realizate, dar necesită dezvoltare și consolidare. Grație eforturilor, depuse de

autoritățile publice centrale și locale, și, desigur, cu cetățenii Republicii Moldova, în ultimii ani s-a ajuns la nivelul actual al administrației publice, prin proiecte reale de dezvoltare a țării.

În cadrul Guvernului, noi, ministerele, avem sarcina de a acorda autorităților publice locale asistență necesară în vederea consolidării autonomiei locale reale privind realizarea sarcinilor de bază ale statului la nivel local în folosul cetățeanului.

Cor.: Instituirea recentă a MAPL presupune realizarea art. 109 din Legea fundamentală care se referă la principiile autonomiei locale, descentralizarea serviciilor publice, eligibilitatea autorităților locale, consultarea cetățenilor pe probleme de interes public. Care sunt căile de implementare a acestora în viziunea ministerului?

Vitalie VRABIE: Bineînțeles că întreaga activitate a Executivului și celorlalte instituții publice este îndreptată spre realizarea Legii Supreme a statului. În ceea ce privește art. 109, crearea ministerului are menirea de a realiza și de a transpune în viață aceste principii. În această ordine de idei, căile principale care ar consemna principiile autonomiei locale sunt descentralizarea administrativă, tran-

sparența activității autorităților locale, participarea cetățenilor la procesul decizional.

Sigur că este extrem de important ca autoritățile publice locale să dispună de autonomie reală, dar, totodată, să conștientizeze, să înțeleagă corect rolul și responsabilitățile în asigurarea unei bune guvernări la nivel local. Prin transparența activităților sale, organele locale trebuie să insuflă mai multă încredere cetățenilor pentru participarea mai activă la procesul decizional. Inițiativele organelor publice locale ce țin de domeniul creării unei vieți confortabile privind asigurarea localităților republicii cu apă potabilă, gaze naturale, întreținerea și gestionarea fondului locativ, amenajarea și crearea spațiilor verzi și celor de agrement, asigurarea ordinii publice ș.a. nu pot fi realizate doar de autoritățile publice locale. Aici se cere contribuția fiecărui cetățean din localitate.

În această ordine de idei, programul Național „Satul Moldovenesc” oferă șansa pentru ca localitățile rurale din țară să revină la normalitate.

Cor.: Ați putea numi factorii esențiali, care ar conduce spre necesitatea elaborării unei strategii naționale de reformă în administrația publică locală,

asemenea celei din administrația publică centrală?

Vitalie VRABIE: Reforma din domeniul administrației publice este un proces în continuă dezvoltare început în anii '90. Ministerul nu va iniția o reformă nouă. Totodată, vom contribui la modernizarea și dezvoltarea autorităților publice locale, susținând în continuare politicile și practicile administrative contemporane, acordând asistență metodică la toate capitolele, de-punând eforturi pentru crearea unei administrații publice competente, moderne, care să fie de real folos cetățenilor în soluționarea problemelor cu care se confruntă.

Cor.: Modernizarea administrației publice locale depinde de realizarea programelor guvernamentale. Care ar fi în acest sens contribuția realizării Programului Național „Satul Moldovenesc”?

Vitalie VRABIE: Modernizarea administrației publice locale semnifică, de fapt, modernizarea întregii societăți, dat fiind faptul că administrația publică locală este o bază politică a țării. Realizarea programelor naționale trebuie să contribuie esențial la dezvoltarea localităților. În acest context, Programului Național „Satul Moldovenesc” îi revine un rol important și decisiv. Dezvol-

tarea infrastructurii, serviciilor publice, aprovizionarea cu apă potabilă și gazificarea localităților, introducerea tehnologiilor moderne în agricultură, dezvoltarea sferei sociale - toate aceste componente sunt prevăzute în acest program, realizarea lui constituind un pas înainte pentru țară.

Vreau să subliniez că Programul Național „Satul Moldovenesc” este un proces de implementare. Aprobarea lui a fost o decizie politică extrem de importantă pentru țară. Pentru prima oară Guvernul întinde o mână de ajutor și susținere localităților rurale. Finanțarea proiectelor de aprovizionare cu apă potabilă, gaze naturale, deschiderea de noi instituții sociale, crearea stațiilor tehnologice în agricultură ș.a. vorbesc elocvent despre grija Guvernului pentru cetățeanul de la sate.

Cor.: În modernizarea administrației publice locale în Republica Moldova ar fi binevenite unele experiențe avansate ale țărilor străine?

Vitalie VRABIE: Republica Moldova are nevoie de experiența țărilor avansate, dar acestea nu pot fi aplicate automat în țara noastră. Este necesară studierea, analiza și apoi implementarea doar a acelor practici, care vor avea efecte pozitive.

Este importantă calificarea funcționarilor publici din cadrul primăriilor. La recomandarea ministerului, pe baza programului național de instruire a funcționarilor publici, elaborat pe cadrul Proiectului comun al Comisiei Europene și Consiliului Europei pentru Republica Moldova, perfecționarea continuă a funcționarilor publici de nivelul I și II se va efectua la Academia de Administrație Publică.

De altfel, funcționarii publici pot să acumuleze experiență, să-și perfecționeze calificarea, instituind relații de colaborare cu instituțiile similare din alte țări. Aceasta o permite legea și ține de competența consiliului local de a propune și stabili relații de cooperare, precum și schimb de experiență cu structurile similare din orice țară. La acest capitol este binevenită experiența ce va fi de un real folos pentru administrația publică locală.

Cor.: Este imposibilă modernizarea administrației publice locale fără o transparență reală a procesului de administrare publică. Ce se întreprinde pe acest sens pentru ca lucrurile să evolueze spre mai bine?

Vitalie VRABIE: Activitatea modernă a administrației publice locale (APL) presupune transparență totală la toate capi-

tolele procesului de administrație publică. Nu vom spune că transparența lipsește, deși, pe unele cazuri, din motive mai mult subiective, este îngreunat accesul la informație. Transparența activității APL și accesul nelimitat la informație reprezintă două componente reciproc dependente care trebuie dezvoltate pe paralel. Se are pe vedere, pe de o parte, conștientizarea de către APL a necesității și utilității furnizării de informație și, pe de altă, educarea societății civile, cultivarea deprinderilor de a solicita clar, civilizată și argumentat informația necesară. La acest capitol presa oșă va spune și ea cuvântul.

Cor.: Pe activitatea APL transparența este o caracteristică fundamentală a societății democratice. Democrația este de neînchipuit fără realizarea eficientă a drepturilor cetățenilor la informație, fără un dialog eficient dintre cetățeni și administrația publică. Pe viziunea instituției pe care o dirijați, care este mecanismul de sensibilizare a cetățenilor pentru implicarea mai activă la prosperarea comunităților, la prosperarea întregii țări.

Vitalie VRABIE: Sunt sigur că locuitorii oricărei localități trebuie să cunoască pe detalii procesul de activitate a organelor

de administrație publică. Aceasta presupune accesul liber și nelimitat la informație, inclusiv la cea cu caracter financiar.

Vreau să accentuez că Legea privind administrația publică locală introduce ca element nou efectuarea obligatorie, o dată pe an, a auditului intern, consiliul

local fiind investit cu drept de a decide când va fi desfășurat acest audit.

Astfel, auditul nu va fi realizat de subdiviziunile Ministerului Finanțelor, ci de o companie de audit, selectată prin concurs. Materialele auditului intern vor fi prezentate consiliului local

(Interviul cu dl Vitalie VRABIE, viceprim-ministru, ministru al administrației publice locale al Republicii Moldova, a fost realizat de Galina Mard-

E-mail: info@mapl.gov.md
vitalie.vrabie@mapl.gov.md